

GRAĐA I FUNKCIJA TEMPOROMANDIBULARNOG ZGLOBA

Mirjana Bošković¹, Jordan Popović², Marija Jovanović¹

¹Univerzitet u Nišu, Medicinski fakultet, Katedra za stomatološku protetiku, Niš, Srbija

²Univerzitet u Nišu, Medicinski fakultet, Stomatološke nauke, student doktorskih studija, Niš, Srbija

Kontakt: Mirjana Bošković
Bulevar dr Zorana Đinđića 52, 18000 Niš, Srbija
E-mail: mirjana.boskovic@medfak.ni.ac.rs

Mandibula i kranijum povezani su kompleksnom zglobnom vezom, koja je po mnogim osobinama jedinstvena u ljudskom organizmu. Od drugih zglobova razlikuje se građom, morfološkom varijabilnošću zglobnih komponenata, specijalizovanim funkcijama, izuzetnom slobodom pokreta i blizinom vitalnih organa. Zglobne površine prekrivene su gustim fibroznim tkivom, koje se sastoji iz četiri histološki različite zone: artikulaciona zona, proliferativna zona, zona fibrozne hrskavice i zona kalcifikovane hrskavice. Fibrozna kapsula zgloba prekrivena je sinovijalnom membranom. Zglobna šupljina ispunjena je sinovijalnom tečnošću, koja ima ulogu metaboličkog medijuma i omogućava lubrikaciju. Temporomandibularni disk ima kompleksnu strukturu i veoma važne uloge, koje omogućavaju širok spektar pokreta u zglobu i fiziološki prenos pritiska. Disk deli zglobnu šupljinu na dva zasebna sprata, koji predstavljaju jednu funkcionalnu jedinicu; morfološki ima bikonkavan oblik. Po debljini, može se podeliti na zone od kojih je intermedijalna najtanja. Najkompleksniju strukturu ima posteriorna, bilaminarna zona, između čijih lamina se nalazi dobrovaskularizovano retrodiskalno tkivo. Disk se u toku funkcije stalno prilagođava izmenjenom položaju zglobnih površina, zahvaljujući specifičnom rasporedu i valovitoj strukturi kolagenih vlakana, kao i prisustvu elastičnih i oksitalanskih vlakana.

Acta Medica Medianae 2022;61(1):63-67.

Ključne reči: temporomandibularni zglob, morfologija, temporomandibularni disk, histologija